

**ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА
ТЕХНОЛОГІЙ**

ІНСТИТУТ Управління, технологій та права

ФАКУЛЬТЕТ «Управління та технологій»

КАФЕДРА «Бізнес-логістики та транспортних технологій»

Затверджую

Т.в.о. завідувача кафедри БЛТТ

О. В. Шкуренко

Протокол №1 від 29 «серпня» 2023 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна	Екологічна безпека
Викладач	Петренко Ольга Іванівна Кандидат економічних наук, доцент
Контактний телефон	+380933439070
E-mail	olga.petrenko.bltt.duit@gmail.com
Персональний сайт викладача (сторінка на сайті кафедри)	http://duit-fut.com.ua/kafedra-biznes-logistyky-ta-transportnyh-tehnologij/vykladatskyj-sklad-kafedry-biznes-logistyky-ta-transportnyh-tehnologij/petrenko-olga-ivanivna/
Офіційна назва освітньої програми	Логістика
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	073 «Менеджмент»
Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	4
Статус дисципліни	Цикл дисциплін професійної підготовки, вибіркова
Мета дисципліни	формування у майбутніх фахівців системи знань щодо основних принципів та правильного оцінювання стану екологічної безпеки на різних ієрархічних рівнях

Назва навчальної дисципліни	Екологічна безпека
Статус	Вибіркова
Рівень вищої освіти	I-бакалаврський
Кількість кредитів (годин)	4 кредити (120 годин)
Види та кількість аудиторних занять	Лекції – 20 годин Практичні заняття – 24 години
Мова викладання	Українська мова
Інформація про консультації	Понеділок з 10.00 до 12.00, четвер з 10.00 до 12.00 за адресою: м. Київ, вул. Огієнка, 19, аудиторія 701а або онлайн за ZOOM посиланням
Інформація про викладача	Петренко Ольга Іванівна Кандидат економічних наук Доцент Завідувачка кафедри БЛТТ Наукова школа – «Управління і технології на транспорті» напрямок «Технології та дизайн» Наукові інтереси – контейнерні перевезення, управління проєктами, перевезення річковим та морським транспортом, транспортні системи, морські хаби Контактна інформація – моб. +380933439070 e-mail: olga.petrenko.bltt.duit@gmail.com
Чому це потрібно вивчати?	Вивчення дисципліни дозволить отримати знання з основних закономірностей формування екологічної небезпеки і управління безпекою, аналізу екологічних ситуацій на різних ієрархічних рівнях та набути практичних вмінь і навичок із забезпечення екологічної безпеки, а також вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування
Пререквізити	«Загальний курс транспорту» «Основи екології»
Постреквізити	«Екологістика»
Загальні компетентності	ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань

	<p>про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя</p> <p>ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації</p>
Спеціальні (фахові) компетентності	-
Локація та матеріально-технічне забезпечення	<p>Аудиторія згідно розкладу або онлайн за ZOOM посиланням</p> <p>Мультимодальний проєктор</p> <p>переносний екран</p> <p>вільна мережа wi-fi</p> <p>електронні ресурси бібліотеки ДУІТ (https://library.duit.in.ua)</p>
Зміст навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Основні проблеми екологічної небезпеки, стан їх дослідження</p> <p>Тема 2. Поняття безпеки та небезпеки</p> <p>Тема 3. Оцінка рівнів небезпеки</p> <p>Тема 4. Особливості формування екологічної небезпеки</p> <p>Тема 5. Ризик та ризикові ситуації</p> <p>Тема 6. Екологічні ситуації, їх загальна характеристика</p> <p>Тема 7. Екологічна небезпека природного типу</p> <p>Тема 8. Екологічна небезпека антропогенного типу</p> <p>Тема 9. Міжнародний досвід забезпечення екологічної безпеки</p> <p>Тема 10. Порушення екологічної безпеки, пов'язані з виробництвом</p>
Програмні результати навчання	<p>ПРН 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя</p> <p>ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним</p>
Політика дисципліни	<i>Щодо дедлайнів та перескладання роботи, які здаються із порушенням</i>

	<p>термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку («мінус» 5%). Перескладання модулів відбувається за узгодженістю із викладачем</p> <p><i>Щодо академічної доброчесності</i></p> <p>усі письмові роботи, виконані в електронному вигляді (реферати), перевіряються на наявність плагіату згідно з Положенням про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних наукових та інших робіт на наявність ознак академічного плагіату у ДУІТ (http://surl.li/ahhtx). У випадках виявлення порушення – реагування відповідно до Кодексу про академічну доброчесність (http://surl.li/ahhtu). Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені</p> <p><i>Щодо відвідування</i></p> <p>Відвідування занять не є обов’язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали</p>																												
Форми поточного та підсумкового контролю	<table><tr><td>Поточний контроль:</td><td>60 ... 100 балів</td></tr><tr><td>Модуль 1</td><td>12 ... 21 бал</td></tr><tr><td>Виконання завдань</td><td>3 ... 6 балів</td></tr><tr><td>МКР1</td><td>3 ... 5 балів</td></tr><tr><td>Тестування за темами</td><td>6 ... 10 балів</td></tr><tr><td>Модуль 2</td><td>36 ... 58 балів</td></tr><tr><td>Виконання завдань</td><td>15 ... 23 бали</td></tr><tr><td>МКР2</td><td>3 ... 5 балів</td></tr><tr><td>Тестування за темами</td><td>18 ... 30 балів</td></tr><tr><td>Модуль 3</td><td>12 ... 21 бал</td></tr><tr><td>Виконання завдань</td><td>3 ... 6 балів</td></tr><tr><td>МКР3</td><td>3 ... 5 балів</td></tr><tr><td>Тестування за темами</td><td>6 ... 10 балів</td></tr><tr><td>Підсумковий контроль:</td><td>залік</td></tr></table>	Поточний контроль:	60 ... 100 балів	Модуль 1	12 ... 21 бал	Виконання завдань	3 ... 6 балів	МКР1	3 ... 5 балів	Тестування за темами	6 ... 10 балів	Модуль 2	36 ... 58 балів	Виконання завдань	15 ... 23 бали	МКР2	3 ... 5 балів	Тестування за темами	18 ... 30 балів	Модуль 3	12 ... 21 бал	Виконання завдань	3 ... 6 балів	МКР3	3 ... 5 балів	Тестування за темами	6 ... 10 балів	Підсумковий контроль:	залік
Поточний контроль:	60 ... 100 балів																												
Модуль 1	12 ... 21 бал																												
Виконання завдань	3 ... 6 балів																												
МКР1	3 ... 5 балів																												
Тестування за темами	6 ... 10 балів																												
Модуль 2	36 ... 58 балів																												
Виконання завдань	15 ... 23 бали																												
МКР2	3 ... 5 балів																												
Тестування за темами	18 ... 30 балів																												
Модуль 3	12 ... 21 бал																												
Виконання завдань	3 ... 6 балів																												
МКР3	3 ... 5 балів																												
Тестування за темами	6 ... 10 балів																												
Підсумковий контроль:	залік																												
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ																													
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру.																													
Підсумкові бали = Загальна кількість балів + Кількість балів за навчальної дисципліни поточного контролю проміжним контролем (60.... 100 балів) = (51 .... 85 балів) + (9 .... 15 балів)																													
ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS																													
Оцінка в	<table><tr><td>Оцінка за національною</td><td>Оцінка за шкалою ECTS</td></tr><tr><td></td><td>Оцінка Пояснення</td></tr></table>	Оцінка за національною	Оцінка за шкалою ECTS		Оцінка Пояснення																								
Оцінка за національною	Оцінка за шкалою ECTS																												
	Оцінка Пояснення																												

балах	шкалою		
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками
75-81		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками
64-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-63		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено

			числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
35-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
0-34		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Обов'язкова

1. Дегодюк Е. Г., Дегодюк С. Е. Еколого-техногенна безпека України: посібник. Київ: Видавництво ЕКМО, 2006. 305 с.
2. Екологічна безпека: підручник / Шмандій В. М. та ін. Херсон: Олді-плюс, 2013. 366 с.
3. Краснянський М. Ю. Екологічна безпека: навч. посібник. К.: Видавничий дім Кондор, 2018. 180 с.
4. Кузьмина В. А. Екологічна безпека: Конспект лекцій. Одеса: Вид-во ТЕС, 2013. 131 с.
5. Мельник О. С. Досвід європейських країн у вирішенні питань екологічної безпеки: навчальний посібник / О. С. Мельник, І. М. Коренева, Л. П. Загородня, І. Г. Данильченко. Суми: ВВП «Мрія», 2017. 400 с.
6. Надточій П. П., Мислива Т. М. Екологічна безпека: Навчальний посібник (2-ге видання доповнене і перероблене). Житомир: Видавництво «Житомирський національний агроєкологічний університет», 2011. 304 с.

7. Онопрієнко В. П. Екологічна безпека: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» ОКР бакалавр, магістр / В. П. Онопрієнко. Суми: Університетська книга, 2015. 318 с.

8. Онопрієнко В. П. Економіко-екологічні аспекти продовольчої безпеки в Україні в умовах сталого розвитку // Інституціональна модель інноваційної економіки: колективна монографія / за ред. Ляшенка В. І., Прокопенко О. В., Омеляненко В. А. Суми: Територія, 2019. С. 241-257.

9. Романченко І. С., Сбітнєв А. І., Бутенко С. Г. Екологічна безпека: екологічний стан та методи його моніторингу: навч. посібник. Київ, 2006. 554 с.

10. Сівак В. К., Солодкий В. Д. Основи екологічної безпеки територій та акваторій: Навчальний посібник. Чернівці, 2000. 156 с.

11. Хилько М. І. Екологічна безпека України: Навчальний посібник / М. І. Хилько. К., 2017. 267 с.

12. Шмандій В. М., Некос В. Ю. Екологічна безпека: Підручник. Х.: НВФ «Екограф», 2008. 436 с.

13. Яцик А. В. Екологічна безпека в Україні. К., 2003. 216 с.

Додаткова

1. Андрєєва Н. М., Барун М. В. Ресурсно-екологічна безпека, як складова системи загроз національної безпеки України. Економічні проблеми сталого розвитку: мат. Міжнар. наук.- практ. конф., присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 6-8 травня 2014 р.). Суми: СумДУ, 2014. Т.1. С. 165–166.

2. Борщевська О., Добров О. Правове забезпечення екологічної безпеки під час здійснення морських перевезень. Екологічне право. 2017. № 6. С. 91 – 94.

3. Вамболь С. А., Колосков В. Ю., Деркач Ю. Ф. Оцінювання екологічного стану територій, прилеглих до місць зберігання відходів, на основі критерію екологічного резерву. Техногенно-екологічна безпека. 2017. Вип. 2. С. 67-72.

4. Варламова І. С. Еколого-економічна безпека України: сучасні реалії та розвиток: монографія. Запоріжжя: Гельветика, 2017. 316.

5. Визначення екологічного стану головного джерела водопостачання України / Пономаренко Р. В., Пляцук Л. Д., Третьяков О. В., Ковальов П. А. Техногенно-екологічна безпека. 2019. Вип. 6. С. 69-77.

6. Екологічна безпека людини у Всесвіті: ресурсно-енергоінформаційний аспект: [монографія]: у 2 т. / О. П. Бугайов, Г. І. Рудько, Г. О. Білявський, А. В. Яцишин; Держ. комісія України по запасах корисних копалин, Держ. екологічна акад. післядип. освіти та упр. К.; Чернівці: Букрек, 2018. Т. 1. Київ; Чернівці, 2018. 544 с.

7. Краснова Ю. А. Міжнародно-правове регулювання екологічної безпеки // Адміністративне право і процес: науково-практичний журнал, 2016. № 1 (15). С. 96–105.

8. Лозанський В. Р. Екологічне управління в розвинених країнах світу в порівнянні з Україною. Харків, 2000. 46 с.

9. Melnyk O. S. Alternative design for electrocoagulation treatment of chromium containing electroplating wastewater // Journal of Water Chemistry and Technology. T. 38. Issue 1. 2016. Pp. 45-50, January 2016 (Scopus, імпакт-фактор - 0,205).

10. Melnyk O. The analysis of the EU regional approaches to the deciding of the ecological safety problems / O. Melnyk // Екологічна безпека. 2017. № 1 (23). С. 36–42.

11. Стратегія сталого розвитку регіону: монографія / Александров І. О. та ін. Донецьк: Видавництво: Інститут економіки промисловості, 2010. 204 с.

12. Яремчук І. Г. Економіка природокористування. К.: Пошуково-видавниче агентство «Книга пам'яті України», Видавничий центр «Просвіта», 2000. 431 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

1. Верховна Рада України / Офіційний веб-сайт. URL: <https://www.rada.gov.ua>.

2. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України / Офіційний веб-сайт. URL: <https://mepr.gov.ua/>.

3. Canadian Urban Institute Web Site. URL: <http://www.canurb.com/>.

4. CIA - The World Factbook. URL: <https://www.cia.gov/cia/publications/factbook/index.html>.

5. EEA - European Environment Agency. URL: <http://www.eea.europa.eu/>.

6. EUROPA - Environment - Urban Environment. URL: <http://ec.europa.eu/environment/urban>.

7. ULI - The Urban Land Institute. URL: <http://www.uli.org//AM/Template.cfm?Section=Home>.

8. Urban Woods for People. URL: <http://www.skogsstyrelsen.se/minskog>.